

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 10.1.2007
KOM(2006) 846 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET**

Plan for hovedopgaverne i sammenkoblingen af forsyningsnet

{SEK(2006) 1715}
{SEK(2007) 12}

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET**

Plan for hovedopgaverne i sammenkoblingen af forsyningsnet

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Behov for omgående indsats	3
2.	Den aktuelle udvikling i Europas energiinfrastruktur	6
3.	Nødvendige tiltag: Kommissionens forslag	8
3.1.	Central infrastruktur med betydelige vanskeligheder	8
3.2.	Udpegning af EU-koordinatorer til at følge de identificerede prioriterede projekter	10
3.3.	Planlægning af forsyningsnet efter forbrugernes behov	12
3.4.	Fremskyndelse af godkendelsesprocedurer.....	13
3.5.	Klare investeringsrammer	14
4.	KONKLUSIONER	15
	Bilag 1	16
	Bilag 2	17
	Bilag 3	18
	Bilag 4	20

1. BEHOV FOR OMGÅENDE INDSATS

Samkøringslinjer fremmer interregional og grænseoverskridende transport af strøm og energi og er en forudsætning for et velfungerende indre marked. Behovet for en styrket politik til at fremme færdiggørelsen af prioriterede infrastrukturprojekter blev understreget af EU's stats- og regeringsledere på Hampton Court i oktober 2005. Tidligere blev det også på Det Europæiske Råd i Barcelona i 2002 vedtaget at øge minimumsniveauerne for sammenkobling mellem medlemsstaterne til 10 %. I dag har et betydeligt antal medlemsstater stadig ikke nået det mål.¹ Det Europæiske Råd opfordrede på sit møde i marts 2006 til at vedtage en plan for hovedopgaverne i sammenkoblingen af forsyningsnet (planen) som led i den strategiske energiredegørelse for EU (Strategic European Energy Review, SEER)². Det Europæiske Råd bad på sit møde i juni 2006 om, at der blev givet fuld støtte til eksterne energiinfrastrukturprojekter med det formål at styrke forsyningssikkerheden.

Energipolitikken for EU (EPE) skal sikre, at der udvikles en effektiv energiinfrastruktur for at nå målene for bæredygtighed, konkurrenceevne og forsyningssikkerhed.

Bæredygtighed. Der er brug for omfattende ny energiinfrastruktur for at integrere den elektricitet, der stammer fra vedvarende energikilder. Denne infrastruktur vil også sikre, at den nyinstallerede produktionskapacitet på EU-plan er mere effektiv og vil mindske risikoen for ineffektive investeringer i produktionskapacitet.

Konkurrenceevne. En effektiv energiinfrastruktur er afgørende for drift og udvikling af et effektivt indre energimarked. Den vil sætte skub i den interregionale handel, hvilket fører til effektiv konkurrence og mindsker risikoen for magtmisbrug på markedet.

Forsyningssikkerhed. Som følge af det indre energimarkeds stærke afhængighed af eksterne forsyninger er der behov for diversificeringskilder og passende forbundne net til at øge forsyningssikkerhed og solidaritet mellem medlemsstaterne (f.eks. energimæssige øer).

EU-politikker og -foranstaltninger

Den Europæiske Union (EU) har formuleret en række politikker, der sigter mod at støtte udviklingen af en effektiv energiinfrastruktur i Europa.

For det første har EU i sine retningslinjer for de transeuropæiske net på energiområdet (TEN-E-retningslinjer)³ afdækket 314 infrastrukturprojekter ("projekter af fælles interesse"), der hurtigst muligt skal gøres færdige. Disse omfatter 42 højt prioriterede "projekter af europæisk interesse" (bilag 1 og 2), der af natur kan være grænseoverskridende eller kan have en betydelig indvirkning på transmissionskapaciteten på tværs af grænserne. Retningslinjerne danner rammer for øget koordinering, for overvågning af fremskridt med gennemførelsen og, hvor det er relevant, af EF's økonomiske støtte, herunder lån fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB).

¹ F.eks. Polen, Det Forenede Kongerige, Spanien, Irland, Italien, Frankrig, Portugal samt Bulgarien og Rumænien.

² KOM(2007) 1 af 10.1.2007.

³ Beslutning nr. 1364/2006/EF. EUT L 262 af 22.9.2006, s. 1.

For det andet har EU for nylig indført specifikke regler for at sikre et passende niveau for samkøringslinjerne på el-området og for gasforsyningen mellem medlemsstaterne, samtidig med at der fremmes et stabilt investeringsklima (direktiver om fremme af elforsynings sikkerhed og infrastrukturinvesteringer⁴ og om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsynings sikkerheden⁵).

For det tredje bad Det Europæiske Råd i sine konklusioner fra mødet i juni 2006 om, at "der skal ydes fuld støtte til infrastrukturprojekter, der er forenelige med miljøhensyn og har til formål at åbne nye forsyningsruter med henblik på diversificering af energiimporten til gavn for samtlige medlemsstater".

Endelig fremhævede Det Europæiske Råd på sit møde den 14.-15. december 2006 betydningen af "at indføre et sammenhængende, gennemsigtigt og ikke-diskriminerende internt energimarked med harmoniserede regler" og "at udvikle et samarbejde med henblik på at imødegå krisesituationer, især i tilfælde af forsyningsforstyrrelser".

Behov for omgående indsats

Til trods for denne lovgivning er fremskridtene i udviklingen af nettene utilstrækkelige. Der er fortsat betydelige hindringer.

Som det forklares nærmere i Kommissionens meddelelse om udsigterne for det indre gas- og elektricitetsmarked ("Prospects for the internal gas and electricity market"), er EU i øjeblikket langt fra at kunne garantere enhver EU-virksomhed retten til at sælge elektricitet og gas på lige vilkår med de eksisterende nationale virksomheder uden forskelsbehandling eller ulemper. Især findes der endnu ikke netadgang uden forskelsbehandling og et lige effektivt lovbestemt tilsyn i alle medlemsstater.

Endvidere har EU endnu ikke i tilstrækkeligt omfang taget udfordringen op og investeret i ny infrastruktur på det rette niveau baseret på fælles, stabile EU-regler til støtte for det indre marked. Den nødvendige grad af koordinering mellem nationale energinet med hensyn til tekniske standarder, balanceringsregler, gaskvalitet, kontaktordninger og mekanismer til styring af overbelastning, som er nødvendig, for at handlen på tværs af grænserne kan fungere effektivt, er i øjeblikket stort set fraværende.

Det er især relevant at nævne, at investeringerne fordrejes som følge af utilstrækkelig adskillelse. Netoperatørerne har intet incitament til at udvikle nettene i markedets overordnede interesse med det resultat, at ny indtræden fremmes på produktions- eller forsyningsniveau. Den ovenfor refererede meddelelse har vist, at der er betydelig dokumentation for, at vertikalt integrerede virksomheders investeringsbeslutninger favoriserer forsyningsvirksomheders behov. Sådanne virksomheder synes især tilbøjelige til at øge f.eks. gasimportkapaciteten (dvs. LNG-terminaler) i en åben proces, hvilket i nogle tilfælde har ført til problemer med forsynings sikkerheden. Det samme gælder i visse tilfælde for adgangen til tilslutningskapacitet til ny produktion.

⁴ Direktiv 2005/89/EF. EUT L 33 af 4.2.2006, s. 22.

⁵ Rådets direktiv 2004/67/EF. EUT L 127 af 29.4.2004, s. 92.

Nettene fungerer hvert år tættere på deres fysiske grænser med øget sandsynlighed for midlertidige forsyningsafbrydelser.⁶ Mange lande og regioner er stadig "øer" i energimæssig henseende, stort set uden forbindelse med resten af det indre marked. Det gælder især for de baltiske stater⁷ og de nye medlemsstater i Sydøsteuropa.

De beløb, der investeres i grænseoverskridende infrastruktur i Europa, forekommer dramatisk lave. Kun 200 mio. EUR investeres årligt i elektricitetsforsyningsnet, hvis hovedsigte er at øge transmissionskapaciteten på tværs af grænserne⁸. Det er kun 5 % af de samlede årlige investeringer til elektricitetsforsyningsnet i EU, Norge, Schweiz og Tyrkiet.

Disse tal svarer end ikke til en effektiv infrastrukturens behov i overensstemmelse med målsætningerne i EPE. Hvis EU ønsker at følge de prioriteter, der er skitseret i TEN-E-retningslinjerne, i fuldt omfang, vil der før 2013 skulle investeres mindst 30 mia. EUR i infrastruktur (6 mia. EUR til elektricitetsoverførsel, 19 mia. EUR til gasrørledninger og 5 mia. EUR til flydende naturgasterminaler (LNG)).⁹

Eksempelvis vil det koste anslået 700-800 mio. EUR årligt at koble mere elektricitet produceret på grundlag af vedvarende kilder til forsyningsnettet¹⁰ og internalisere balanceomkostninger til generatorer, der skal tage over ved afbrydelser¹¹.

Med faldende indenlandske gasreserver vil en stigende del af gasefterspørgslen blive dækket af import. Denne højere afhængighed kræver, at investeringerne i tide tilpasses i alle dele af gaskæden, samt at der ydes fuld støtte til sammenkoblinger med eksterne energinet. Til trods for disse behov er der udtrykt bekymring (IEA)¹² om de alvorlige risici for underinvestering i gassektoren overordnet set.

Såfremt EU fortsætter sin nuværende infrastrukturkurs, vil ingen af målsætningerne i EPE blive opfyldt. Energipriserne vil stige på grund af overbelastning. Udviklingen af vedvarende energikilder vil blive hæmmet på grund af manglende netoverførselskapacitet enten i eller mellem medlemsstaterne. De seneste erfaringer viser, at der er en betydelig flaskehals for udvikling af grønne energikilder, idet det gennemsnitligt tager ca. tre år at anlægge en vindmøllepark, mens der skal ca. ti år til for at sammenkoble og integrere geografisk spredte vindmølleparker.¹³ Som følge af utilstrækkelig netoverførselskapacitet og begrænset

⁶ Kommissionens rapport om oprettelse af et indre marked for gas og elektricitet (KOM (2005) 568 endelig).

⁷ Selv om der for nylig blev etableret en forbindelse mellem Estland og Finland.

⁸ De årlige investeringer for hele nettet tegnede sig for 3,5 mia. EUR (4 mia. i 2006); "TEN-E invest' study" (2005).

⁹ De 6 mia. EUR svarer til elektricitetsprojekter af europæisk interesse. Dette beløb er kun en del af de samlede forsyningsnetbehov i EU. IEA's fremskrivninger for de samlede investeringsbehov til forsyningsnet i EU mellem 2001 og 2010 er f.eks. på 49 mia. EUR. Investeringer til at lette overbelastningerne er således kun en del af det nødvendige samlede beløb. "*Lessons from Liberalised Electricity Markets*" (OECD/IEA 2005).

¹⁰ Installeret vindkraft i Europa vil vokse fra 41 GW i 2005 til næsten 67 GW i 2008 ("*The European Wind Integration Study (EWIS) for a successful integration of Wind power into European Electricity Grids*").

¹¹ En høj koncentration af vindkraft i Nordtyskland, hovedsagelig i forbindelse med distributionsnet og med utilstrækkelig transmissionskapacitet i nord-syd-gående retning, producerer enorme mængder strøm gennem nabotransmissionssystemer, hvilket i stigende grad påvirker systemernes stabilitet og handelskapacitet (EWIS).

¹² IEA Report on "*Natural Gas. Market Review 2006. Towards a Global Gas Market*".

¹³ EWIS.

produktion vil hvert nationalt elektricitetsmarked også have brug for mere reserveproduktionskapacitet for at klare uforudsete spidsbelastninger i efterspørgslen eller uventede generatorsvigt, der fører til et mindre effektivt strømsystem.

Planens mål

Planen illustrerer det aktuelle gennemførelsesstade for de 42 gas- og elektricitetsprojekter af europæisk interesse. Selv om flydende naturgasterminaler (LNG) ikke anses for at være projekter af europæisk interesse, gennemgås de også¹⁴. Mange af disse projekter skrider planmæssigt fremad, men andre gør ikke. I denne plan foreslås derfor specifikke foranstaltninger med henblik på gradvis gennemførelse af de kritiske projekter, der i øjeblikket oplever betydelige forsinkelser. Endelig foreslås foranstaltninger for at fremme stabile investeringsrammer.

Et ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene supplerer denne plan¹⁵, der udvider en tidligere analyse.¹⁶

Planen fokuserer på de projekter af europæisk interesse, der blev vedtaget af Rådet og Europa-Parlamentet i TEN-E-retningslinjerne. Andre projekter¹⁷ kunne overvejes på mellemlang eller lang sigt i forbindelse med den næste revision af TEN-E-retningslinjerne.

2. DEN AKTUELLE UDVIKLING I EUROPAS ENERGIINFRASTRUKTUR

Den analyse, Kommissionens tjenestegrene har gennemført, har afdækket forskellige mangler.

Elektricitet

20 ud af 32 projekter af europæisk interesse oplever forsinkelser (bilag 3). 12 af de 20 projekter er et til to år forsinkede, mens otte er over tre år forsinkede. Kun 12 af de 32 projekter af europæisk interesse rapporterer ikke om forsinkelser (37 %); kun fem er helt eller næsten gennemført.¹⁸ Et afsnit af et projekt har afventet færdiggørelsen af et andet afsnit i mere en 10 år.¹⁹ To projekter er under delvis anlæg.²⁰

Der kan fremhæves forskellige konklusioner med hensyn til de manglende fremskridt:

¹⁴ Der vil også i den nærmeste fremtid være behov for at se nærmere på sammenkoblingerne i forbindelse med olie og olieprodukter, eftersom olie fortsat spiller en vigtig rolle i EU's energilandskab, og EU's afhængighed af olieimport stiger til ca. 90 %. Der vil være behov for ny transportinfrastruktur, såsom rørledninger, ikke blot af hensyn til geografisk diversificering, men også for at tage udfordringerne op i forbindelse med de generelle tendenser til at behandle tungere og surere råolier og med den utilstrækkelige kapacitet, der nu er i brug. Det vil være af særlig betydning for EU-medlemsstater i Centraleuropa og langs Middelhavet.

¹⁵ SEK(2007) 1715

¹⁶ SEK(2006)1059.

¹⁷ F.eks. udviklingen af energikorridoren mellem Centralasien - den Transkaspiske region og Sortehavet samt gasrørledningen mellem Baku og Erzurum.

¹⁸ Aveline (FR)- Avelgem (BE) linjen, S- Fiorano (IT) – Robbia (IT) linjen, S. Fiorano (IT)– Nave (IT) – Gorlago (IT) linjen, V. Hassing (DK) – Trige (DK) linjen, Estlink undersøiske kabelforbindelse mellem Finland og Estland.

¹⁹ Den belgiske del af Moulaine (FR) – Aubange (BE) projektet afventer færdiggørelse af de franske afsnit.

²⁰ Philippi (EL) – Hamitabad (TR) linjen, Hamburg/Krümmel (DE) – Schwerin (DE) linjen.

- Den komplekse planlægning og andre godkendelsesprocedurer er den vigtigste grund til de fleste forsinkelser. Selv om retlige fremgangsmåder generelt er sammenlignelige i de fleste medlemsstater, gennemføres de vigtigste faser (overordnet koncessionsansøgningsproces) via forskelligt strukturerede procedurer. Det er tilfældet, når forskellige net skal integreres,²¹ når forskellige myndigheder er involveret,²² eller når der findes langvarige høringsperioder og godkendelsesprocedurer.²³
- Når to eller flere medlemsstater er involveret i et projekt, fører manglende harmoniserede planlægnings- og godkendelsesprocedurer ofte til uforholdsmæssigt store forsinkelser.
- Andre indsigelser end de miljø- og sundhedsmæssige²⁴ kan forsinke gennemførelsen af mange projekter betydeligt.²⁵ Kostbare og vanskelige undersøiske kabler, som kun har mødt ringe offentlig modstand, har faktisk gjort hurtigere fremskridt end visse omstridte sammenkoblinger over land.
- Finansieringsvanskeligheder for visse projekter har også forårsaget forsinkelser²⁶, især med hensyn til inddragelse af "grøn elektricitet" og forbindelserne til nabolande.
- Visse transmissionssystemoperatører (TSO'er) synes at have været sene til at øge kapaciteten på tværs af grænserne. Det er ofte resultatet af utilstrækkelige incitamentter gennem lovgivningen, eller fordi nogle TSO'er er en del af vertikalt integrerede selskaber, der er uvillige til at øge den eksisterende forsyning, som kunne være til skade for deres affilierede forsyningsvirksomheder. På samme måde har uhensigtsmæssigt regulerede forsyningstakster, der tilbageføres på kort sigt (dvs. hver tredje måned eller pr. år) efter sigende hindret udvikling af prioriteret infrastruktur.

Gas

Generelt skrider de fleste af de ti gasledninger af "europæisk interesse" rimeligt godt fremad (bilag 4).

Der er for de fleste projekters vedkommende ikke rapporteret om betydelige forsinkelser. Mindst syv af de ti rørledningsprojekter af europæisk interesse ventes at blive sat i drift i 2010-2013: En gasrørledning er allerede gjort færdig²⁷, to er under anlæg²⁸, og to andre er

²¹ Forsinkelser som følge af behovet for at integrere højspændingsledninger med jernbaneprojekter (Thaur (AT) -Brixen (IT) linjen).

²² Fennoscan undersøiske kabelforbindelse mellem Finland og Sverige, hvor der i godkendelsesprocedurerne også skal ses på vandløbsrettigheder.

²³ Undersøisk kabelforbindelse mellem Det Forenede Kongerige og Nederlandene med langvarige godkendelsesprocedurer.

²⁴ Den visuelle virkning giver ofte anledning til større bekymring for lokalbefolkningen.

²⁵ St-Peter (AT) – Tauern (AT) linjen, Lienz (AT) – Cordignano (IT) linjen, Sentmenat (ES) – Becanó (ES) – Baixas (FR) linjen, Hamburg/Krümmel (DE) – Schwerin (DE) linjen, Neuenhagen (DE) – Vierraden (DE) – Krajnik (PL) linjen.

²⁶ Udvidelse af UCTE-nettet østpå, så det omfatter de baltiske stater, tysk udvidelse af forsyningsnettet, så det integrerer grøn elektricitet, Tunesien og Italien-linjen.

²⁷ Green-stream-ledningen mellem Libyen og Italien via Sicilien.

delvis under anlæg.²⁹ Denne infrastruktur vil give EU en ekstra importkapacitet årligt på ca. 80-90 mia. m³ i 2013 (16-17 % af EU's anslåede gasbehov i 2010).³⁰

På den anden side er arbejdet på de 29 LNG-terminaler og lagerfaciliteter blevet alvorligt vanskeliggjort i forskellige medlemsstater. Ni projekter³¹ måtte opgives, og det var nødvendigt at se efter alternative løsninger. Fem andre LNG'er er i øjeblikket standset.³²

Kort sagt forekommer investeringer og forpligtelser i gaskæden tilfredsstillende. Skønt flere betydelige rørledningsprojekter er ved at blive gennemført, ser risiciene for investeringer i rørledninger, der krydser mange grænser, imidlertid ud til at være voksende. Bekymringer for miljøet eller lokal modstand, især i forbindelse med LNG-terminaler, skaber også forsinkelser. Stigende råvarepriser og mangel på kvalificeret arbejdskraft nævnes også.³³

3. NØDVENDIGE TILTAG: KOMMISSIONENS FORSLAG

3.1. Central infrastruktur med betydelige vanskeligheder

Kommissionens vurdering har givet grundlag for at sikre, at opmærksomheden styrkes, og der gøres en indsats på både EU-plan og nationalt. Interessenter og nationale myndigheder bør nu forpligte sig til en hurtig gennemførelse.

Aktion 1: Afdækning af den vigtigste infrastruktur med betydelige vanskeligheder

Elektricitet

Kommissionen har afdækket følgende centrale projekter, der er afgørende for at gennemføre det indre marked, integrere produktionen fra vedvarende energikilder i markedet og forbedre forsyningssikkerheden betydeligt, og hvor man ved, hvilke forhold der kan føre til forsinkelser i gennemførelsen.

Projekter	Begrundelse	Færdiggørelsesdato meddelt i 2004 (2006)	Årsager til forsinkelse
Kassø (DK) – Hamburg/Dollern (DE)	Denne forbindelse er vigtig for integreringen af store mængder elektricitet fra vindkraft i Nordtyskland, DK, Nordsøen og Østersøen og for handelen med Nordeuropa; den er også vigtig for netsikkerheden og handelen.	2010 (2012); projektet er stadig under planlægning.	Tætbefolket område: mange jordejere.
Hamburg/Krümmel (DE)	Integrering af elektricitet fra vindkraft;	2007 (2007)	Modstand fra lokalbefolkningen:

²⁸ TRANSMED II-rørledningen mellem Algeriet, Tunesien og Italien via Sicilien, Balgzand – Bacton-ledningen mellem NL og UK.

²⁹ Den nordeuropæiske gasledning, Tyrkiet-Grækenland-Italien-gasledningen.

³⁰ PRIMES. "European Energy and Transport. Scenarios on key drivers". (2004).

³¹ LNG-terminaler på den ioniske kyst, ved Corigliano Calabro, på den tyrrhenske kyst, ved Montaldo di Castro, tyrrhenske Lamezia Terme, tyrrhenske San Ferdinando, på den liguriske kyst, ved Vado Ligure og en anden LNG-terminal på det græske fastland.

³² LNG-terminal ved Muggia, LNG-terminal ved Brindisi, LNG-terminal ved Taranto, LNG-terminal på Sicilien, LNG-terminal ved Livorno (offshore).

³³ IEA. 2006.

- Schwerin (DE)	lukning af hullet mellem det øst- og vesteuropæiske forsyningsnet.		Under godkendelse.	linjeføring, frygt for elektromagnetiske felter, forringelse af landskabet; tidskrævende offentlige høringer; mange interessenter; manglende forståelse for overregionale eller europæiske perspektiver.
Halle/Saale (DE) – Schweinfurt (DE)	Samme årsager som nævnt umiddelbart ovenfor.	2010 (2009)	Under godkendelse.	Krydsning af Thüringer Wald; modstand fra lokalbefolkningen: negativ indflydelse på turismen, frygt for elektromagnetiske felter, landskabsforringelse; forskel på interessenter; manglende forståelse for overregionale eller europæiske perspektiver.
St-Peter (AT) – Tauern (AT)	Det tættest befolkede område i Centraleuropa med deraf følgende risici for driftsforstyrrelser på forsyningsnettet.	2010 (2011)	Under godkendelse/planlægning.	Langsom godkendelsesprocedure: behov for mere koordinering; modstand fra lokalbefolkningen: elektromagnetiske felter, landskabsforringelse, fredede fugle og insekter; vanskeligt terræn; myndigheder med ansvar for VVM og tilladelser har problemer med at håndtere store infrastrukturprojekter.
Südburgenland (AT) – Kainachtal (AT)	Se de årsager, der er nævnt umiddelbart ovenfor.	2007 (2009)	Under godkendelse.	Langsom godkendelsesprocedure; modstand fra lokalbefolkningen: landskabsforringelse, elektromagnetiske felter, krav om jordkabel; eventuel modstand mod anlæg af adgangsveje til stedet; myndigheder med ansvar for VVM og tilladelser har problemer med at håndtere store infrastrukturprojekter.
Dürnrrohr (AT) – Slavětice (CZ)	Vigtig forbindelse til ny medlemsstat og til Centraleuropa.	2007 (2009); projektet er stadig under planlægning.		Østrigsk modstand mod kernekraft; indgår i udbygningen af det østrigske forsyningsnet (nord-syd); beskyttelsesområde; lokal bekymring over elektromagnetiske felter (AT).
Udine Ovest (IT) – Okroglo (SI)	Ledningerne mellem SI og IT er stærkt overbelastet. Alvorlig risiko for strømsvigt i Italien. Forbindelse, der har stor betydning for strømforsyningen i EU.	2009 (2011) Projektet er stadig under planlægning.		Vanskeligt at identificere grænseovergange mellem Italien og Slovenien. Tætbefolket område; potentielt kommercielt problem; fastlæggelse af linjeføring: 35 % af det slovenske område er underlagt Natura 2000-programmet; modstand fra lokalbefolkningen: elektromagnetiske felter, landskabsforringelse; forhåndskrav fra slovensk side: færdiggørelse af Berecevo-Krsko-ledningen og sammenkobling med HU. Forudgående udbygning af det italienske forsyningsnet.
Højspændingsforbindelse mellem Litauen og Polen, herunder opgradering af det polske forsyningsnet (DE-PL)	Afgørende for sammenkoblingen af det baltiske forsyningsnet med UCTE.	2012 (2013)	Projektet er stadig under planlægning.	Koordinering og manglende vilje hos både Polen og Litauen; usikkerhed som følge af forskellige synkroniseringsområder; det polske forsyningsnets stabilitet; krydsning af naturbeskyttelsesområde; ekspropriering kræver lovændringer i PL;

			manglende "back-to-back-transformerstation"; usikkerhed omkring synkroniseringsområder.
Sentmenat (ES) – Bescanó (ES) – Baixas (FR)	Afgørende for sammenkoblingen af UCTE med den iberiske "elektricitets-ø".	2007 (2009); under godkendelse.	Krydsning af Pyrenæerne; vanskeligt at fastlægge grænseovergange mellem Spanien og Frankrig; modstand fra lokalbefolkningen.
Moulaine (FR) – Aubange (BE)		2010 (2012) Den belgiske del af projektet er færdiggjort, hvorimod den franske del fortsat er på undersøgelsesstadiet	Avelin-Avelgem projektet har førsteprioritet; Problemer med godkendelse i land- og byområder; Linjeføring endnu ikke fastlagt for den franske del (13-16 km mangler).
Undersøisk kabelforbindelse mellem England (UK) og Nederlandene (NL)		2008 (2010) Under godkendelse	Langvarige miljøprocedurer; langvarig nederlandsk administrativ procedure; tidskrævende offentlige høringsprocedurer i begge lande; usikkerhed om finansiering og yderligere bevillinger; usikkerhed om styring af forbindelsen (f.eks. krav vedrørende undtagelser / retningslinjer for behandling af overbelastninger).

Gas

I gassektoren må EU diversificere sine nuværende gasforsyninger (Norge, Rusland og Nordafrika). Det er vigtigt at have en "fjerde korridor", en rørledning, der kan bringe alternativ gas (30 mia. kubikmeter eller 7 % af EU's gasbehov i 2010) fra Centralasien, den Kaspiske region og Mellemøsten gennem Nabucco-rørledningen.

EU må også sikre, at alle prioriterede gasprojekter, der i øjeblikket er forsinket, hurtigt gennemføres. Kommissionen bemærker, at GALSI-rørledningen, der forbinder Algeriet og den italienske halvø (via Sardinien) er betydeligt forsinket.

Det skal også i enden af forsyningskæden kunne garanteres, at den øgede gasimport kan leveres, hvis gassen skal kunne komme ud til de endelige forbrugere. Udviklingen af de senere distributionsled er afgørende (dvs. rørledninger mellem tyske, danske og svenske gasmarkeder samt Tysklands, Benelux-landenes og Storbritanniens markeder). Endelig kan LNG give større fleksibilitet, især for medlemsstater, der udelukkende er afhængige af én gasforsyningskilde. LNG kan være en god reserve, som kan bidrage til at sikre gasforsyningen og øge konkurrenceevnen på markedet. I den forbindelse vil Kommissionen i 2007 overveje, om det er nødvendigt med en EU-indsats for at øge energisolidariteten gennem en handlingsplan for LNG.

3.2. Udpegning af EU-koordinatorer til at følge de identificerede prioriterede projekter

I henhold til TEN-E-retningslinjerne kan Kommissionen udpege en EU-koordinator efter aftale med de berørte medlemsstater og efter høring af Europa-Parlamentet.

Koordinatoren skal fremme projektets europæiske dimension og iværksætte en dialog på tværs af grænserne mellem virksomheder, den offentlige og private sektor samt lokale og regionale myndigheder og lokalbefolkningen. Koordinatoren skal hjælpe med at koordinere de nationale procedurer (herunder miljøprocedurer) og fremlægge en rapport om fremskridt i projektet eller projekterne og om eventuelle vanskeligheder eller hindringer, der kan risikere at føre til en betydelig forsinkelse.

Aktion 2: Udpegning af EU-koordinatorer (jf. afsnit 3.1)

Kommissionen vil tidligt i 2007 fremsætte forslag til udpegning af EU-koordinatorer for at fremme gennemførelsen af følgende projekter:

For elektricitet:

Højspændingsforbindelse mellem Tyskland, Polen og Litauen, især Alytus – Elk ("back-to-back-anlæg")

Forbindelse mellem havvindmølleparker i Nordeuropa (Danmark, Tyskland og Polen)

Forbindelse mellem Frankrig og Spanien, især Sentmenat (ES) – Bescanó (ES) – Baixas (FR) linjen.

For gas:

Nabucco-rørledningen.

Afhængigt af fremskridtene vil det på et senere tidspunkt blive overvejet at udpege EU-koordinatorer for følgende projekter:

- For elektricitet: forbindelser i og til Østrig
- forbindelser mellem Italien og Slovenien
- forbindelse mellem Det Forenede Kongerige og det europæiske fastland
- strækningen mellem Moulaine i Frankrig og Aubange i Belgien.

For gas:

- GALSI-rørledningen, der forbinder Algeriet og Italien via Sardinien og Toscana med en forgrening til Frankrig via Korsika
- Sverige-Danmark-Tyskland-rørledningen
- Downstream-gaskapaciteten mellem Tyskland, Nederlandene, Belgien og Det Forenede Kongerige
- færdiggørelse af forskellige LNG-terminaler med betydelige forsinkelser.

3.3. Planlægning af forsyningsnet efter forbrugernes behov

Det seneste strømsvigt, der opstod i otte EU-lande den 4.11.2006, har understreget, at den kontinentale del af Europa allerede i nogle henseender fungerer som ét strømsystem, men har et net, der ikke er konstrueret i overensstemmelse hermed.

Europas strømsystem (herunder netinfrastrukturen) skal planlægges, opbygges og drives for de forbrugere, det skal betjene. Det er en løbende proces at identificere, planlægge og opbygge en sådan infrastruktur på liberaliserede markeder, og det kræver regelmæssig overvågning og koordinering mellem markedets aktører. Denne opgave handler ikke blot om at anlægge flere samkøringslinjer eller kraftværker i hver region. Det gælder også det fremtidige energimix i EU, driften af systemet med større kvoter periodisk produktion samt den geografiske placering af produktionsanlæg. Det er væsentligt at skabe gennemsigtighed om netstier ved overbelastning på kort og lang sigt.

I EU bør der gennemføres øget, koordineret og tidlig planlægning af den nødvendige infrastruktur og/eller produktionskapacitet i hver af de forskellige energiregioner samt mellem regionerne. Dette mål skitseres i Kommissionens meddelelse om de indre gas- og elektricitetsmarkeder. Der vil blive overvejet to muligheder for øget TSO-koordinering.

Det er afgørende nødvendigt at bruge GALILEO til præcis realtidsovervågning af energinettene, hvis der skal udvikles et nyskabende "intelligent" forsyningsnet. Det vil give mulighed for at overvåge og kontrollere strømsystemet i realtid. Denne teknologi vil også bidrage til det kommende EU-initiativ til beskyttelse af kritisk energiinfrastruktur.

Aktion 3: Koordineret planlægning på regionale niveauer

Kommissionen vil i 2007 foreslå, at der etableres styrkede rammer for TSO'er, der er ansvarlige for koordineret netplanlægning.

Som det forklares nærmere i meddelelsen om udsigter for det indre gas- og elektricitetsmarked ("Prospects for the internal gas and electricity market")³⁴, skal der i henhold til disse rammer oprettes et organ til at iværksætte overvågning og analyser af den nuværende og fremtidige udvikling af netværkene på hvert energiområde, som forbedrer transmissionskapaciteterne mellem medlemsstaterne på regionalt plan. Det skal lette dialogen mellem interessenter under behørig hensyntagen til socioøkonomiske og miljømæssige forhold. Det skal helt i overensstemmelse med nationale planlægningsprocedurer forberede regionale planer for netværksudvikling samt prognoser for afbalancering af udbud og efterspørgsel (spids- og grundbelastning). Ved løsningen af sine opgaver i henhold til rammerne skal det tage behørigt hensyn til holdningen hos lovgivere og andre relevante fora inden for elektricitet og gas (f.eks. Firenze og Madrid foraene).

Denne styrkede koordinering skal suppleres med en oversigt over planlægning og udvikling af infrastruktur på et mere europæisk grundlag. Potentielle investorer i produktions- og transmissionsanlæg har brug for ajourført information om udviklingstendenserne på kort og mellemlang sigt. Energiobservatoriets kontor³⁵ skal i overensstemmelse hermed analysere EU's behov for ny infrastruktur. På grundlag af en sådan analyse vil Kommissionen om nødvendigt foreslå ændringer i TEN-E-retningslinjerne og vil udpege yderligere prioriteret

³⁴ COM(2006) 841

³⁵ Som foreslået i den strategiske energiredegørelse for EU.

infrastruktur af europæisk interesse. Eventuelle mangler skal afdækkes på forhånd, således at markedet kan reagere. Kontoret skal yde de EU-udpegede koordinatore teknisk og materiel bistand.

3.4. Fremskyndelse af godkendelsesprocedurer

Tidkrævende juridiske procedurer og procedurer for udstedelse af licens udgør betydelige hindringer for udviklingen af visse former for gasinfrastruktur og for elektricitetsoverførselsprojekter. Opsplitning af procedurer, stærk modstand fra lokal- og regionalsamfundet, uberettiget brug af vetobeføjelser og mange enheder med ansvar for at give tilladelse udgør væsentlige hindringer. Manglende koordinering og forskellige tidsskalaer forsinker ofte godkendelsesprocedurerne for samkøringslinjer mellem medlemsstater.

Uanset at der i nogle lande indføres forenklede godkendelsesprocedurer, består de vigtigste vanskeligheder fortsat. Det kan i nogle tilfælde være over ti år at anlægge en ny samkøringslinje, mens det tager mellem to og tre år at opføre en vindmøllepark eller et kraftvarmeværk med gasturbine.

I USA har der været lignende problemer før i tiden (f.eks. strømsvigt i Californien forårsaget af utilstrækkelige samkøringslinjer og en dårligt konstrueret markedsmodel, der fører til markedsmissbrug). Som følge heraf skal beslutninger, i tilfælde af store forsinkelser med realiseringen af prioriterede netværksinfrastrukturer i den delstat, om planlægning og godkendelse af national amerikansk infrastruktur nu træffes af den nationale amerikanske energitilsynskommission, Federal Energy Regulatory Commission (FERC), forudsat at de prioriterede projekter ikke godkendes til tiden i de enkelte stater.

Kommissionen mener ikke, at en sådan fremgangsmåde egner sig for EU. Imidlertid er der behov for en effektiv indsats, hvis der skal være noget realistisk håb om, at EU's gas- og elektricitetsinfrastruktur skal kunne tilpasses effektivt til de skiftende realiteter på nutidens energimarkeder. Det er afgørende at nedbringe planlægnings- og opførelsestiden for prioriteret EU-infrastruktur på en måde, der tager behørigt hensyn til miljø-, sikkerheds- og sundhedsforhold.

For det første burde det bidrage til at fremskynde visse prioriterede projekter betydeligt, at de på grundlag af TEN-E-retningslinjerne blev erklæret for at være af "europæisk interesse". Denne erklæring omfatter opstilling af en tidsplan for færdiggørelse af projektet, herunder nærmere oplysninger om fremsendelse af projektet gennem godkendelsesprocessen (koordinerede vurderinger kan bidrage til at forenkle procedurerne). For at sikre, at en sådan erklæring er effektiv, er Kommissionen af den opfattelse, at der i fremtiden skal være strenge betingelser for identificering af projekter af europæisk interesse. Erklæringen bør kun kunne gælde for projekter med en betydelig indvirkning på strømforsyning og handel i den pågældende region, hvor planlægnings- og godkendelsesfasen forekommer klar og realistisk, og hvor der er en positiv og solid europæisk merværdi; alle involverede parter skal være enige.

For det andet vil Kommissionen efter høring af medlemsstater og nøgleinteressenter foreslå, at de nationale godkendelsesprocedurer strømlines.

Aktion 4: Strømlining af godkendelsesprocedurer

Kommissionen vil i 2007 begynde at revidere TEN-E-retningslinjerne med henblik på at kræve, at medlemsstaterne under skyldig hensyntagen til subsidiaritetsprincippet indfører nationale procedurer, hvorefter planlægnings- og godkendelsesprocesser for projekter af europæisk interesse afsluttes inden for en tidsramme på højst fem år.

Dette betyder ikke, at der skal fastsættes nye standarder på EU-niveau for, hvilke væsentlige spørgsmål der skal overvejes i en planlægningsproces. Det vedrører kun kravet om, at de nationale procedurer i sådanne sager afsluttes inden for en rimelig tidshorison, under overholdelse af miljølovgivningen og under hensyntagen til de berørte borgeres legitime interesse; dette bør suppleres af relevant benchmarking af god praksis ved evaluering af nationale standarder.

3.5. Klare investeringsrammer

TEN-E-projekter skal primært finansieres af de berørte økonomiske operatører. Investeringerne i nye transmissionsledninger går imidlertid langsommere. Denne tendens kan til dels forklares ved tidligere reservetransmissionskapacitet, men markedets nuværende struktur skaber ikke incitament til investering i effektiv transmission. U hensigtsmæssige regionale prisberegningsmodeller maskerer uretmæssigt transmissionsoverbelastning inden for regionen eller giver ikke adgang til nøjagtig og rettidig information om transmissionsnettenes effektivitet. Den lave investering er overraskende nok i strid med den private sektors øgede appetit på investering i langsigtede infrastrukturprojekter.

Det er således væsentligt at sikre stabile og attraktive lovgivningsmæssige rammer, der giver den private sektor mulighed for at se frem til en vellykket gennemførelse af dens investering og sikrer stabile afkast og samtidig giver kunderne et højt serviceniveau. I sin tilhørende meddelelse om de indre gas- og elektricitetsmarkeder præsenterer Kommissionen en række foranstaltninger med henblik på disse mål. Der fremsættes især forslag om adskillelse og om behovet for at styrke de energiregulerende myndigheders beføjelser; øget gennemsigthed omtales også.

Offentlig finansiering af TEN-E har været en glimrende katalysator for at sætte private operatører i stand til at kaste sig ud i at gennemføre infrastrukturprojekter med langvarige procedurer eller betydelige udgifter. EU-støtte mindsker risici for forsinkelse; den tilskynder projekterne til at undersøge potentiel anvendelse af nye teknologier eller bidrager til at udløse en beslutning om bestemte projekter.

EU må gå i retning af en mere effektiv energiinfrastruktur. Det nuværende TEN-E-budget (20 mio. EUR årligt) vil ikke være tilstrækkeligt til at sikre de enorme nye investeringer, der er behov for. TEN-E-budgettet skal nu dække:

- det øgede behov for at integrere "grøn" elektricitet i forsyningsnettet
- stigende infrastrukturbehov som følge af udvidelsen af EU til 27 medlemsstater
- behovet for yderligere at forbedre samhørigheden i henhold til traktaten og TEN-E-retningslinjerne og at forbinde et større antal regionale isolerede markeder i ét indre marked (integration af det nye sydøstlige energifællesskab, integration af UCTE-systemet med andre systemer, såsom SNG- og Euro-Med-forbindelsen osv.).

Det kræver overvejelser over, om de nuværende EU-støtteniveauer er tilstrækkelige til at opfylde målene for EPE.

Aktion 5: EU-støtte

Til disse specifikke formål vil Kommissionen undersøge, om det er nødvendigt at øge EU-støtten til TEN-E-nettene.

Igen med henblik på fremtiden bør TEN-E-støtten hovedsagelig anvendes til socioøkonomiske og planlægningsmæssige undersøgelser med en langt større virkning i EU (f.eks. udvidelse af det synkron UCTE-system til nabolandene eller integration af havvindmølleproduktion i hovedforsyningsnettet). For gas kan undersøgelser vedrøre spørgsmål som gaskvalitetsstandarder, mulig teknisk harmonisering eller forsyningsrørledningers virkning på interne downstream-gasnet.

En prioritering i Fællesskabets strategiske retningslinjer for samhørighedspolitikken 2007-2013 er behovet for at forholde sig til Europas intensive anvendelse af traditionelle energikilder. Dette indebærer støtte til færdiggørelse af sammenkoblinger med særlig vægt på transeuropæiske net, forbedring af elektricitetsforsyningsnet samt færdiggørelse og forbedring af gastransmissions- og distributionsnet. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne og deres regioner, herunder især de medlemsstater, der tilsluttede sig EU i 2004 og 2007, til at følge disse retningslinjer i deres investeringsprogrammer. En tættere koordinering med EIB og EBRD er også nødvendig for at fremme investeringer af tværeurøpæisk karakter. Begge finansinstitutioner bør anse projekter af europæisk interesse som en af deres topprioriteter i forbindelse med udlånsforretninger. For projekter, der involverer lande, som deltager i den europæiske naboskabspolitik, kunne støtten stilles til rådighed under investeringsfonden til fremme af naboskab. Fonden ansås at geare fire til fem gange det beløb, der er til rådighed til gavebistand under instrumentet for den europæiske naboskabspolitik. Infrastrukturfaciliteten for Afrika kunne ligeledes bidrage til at fremme relevante energiforbindelser til Europa.

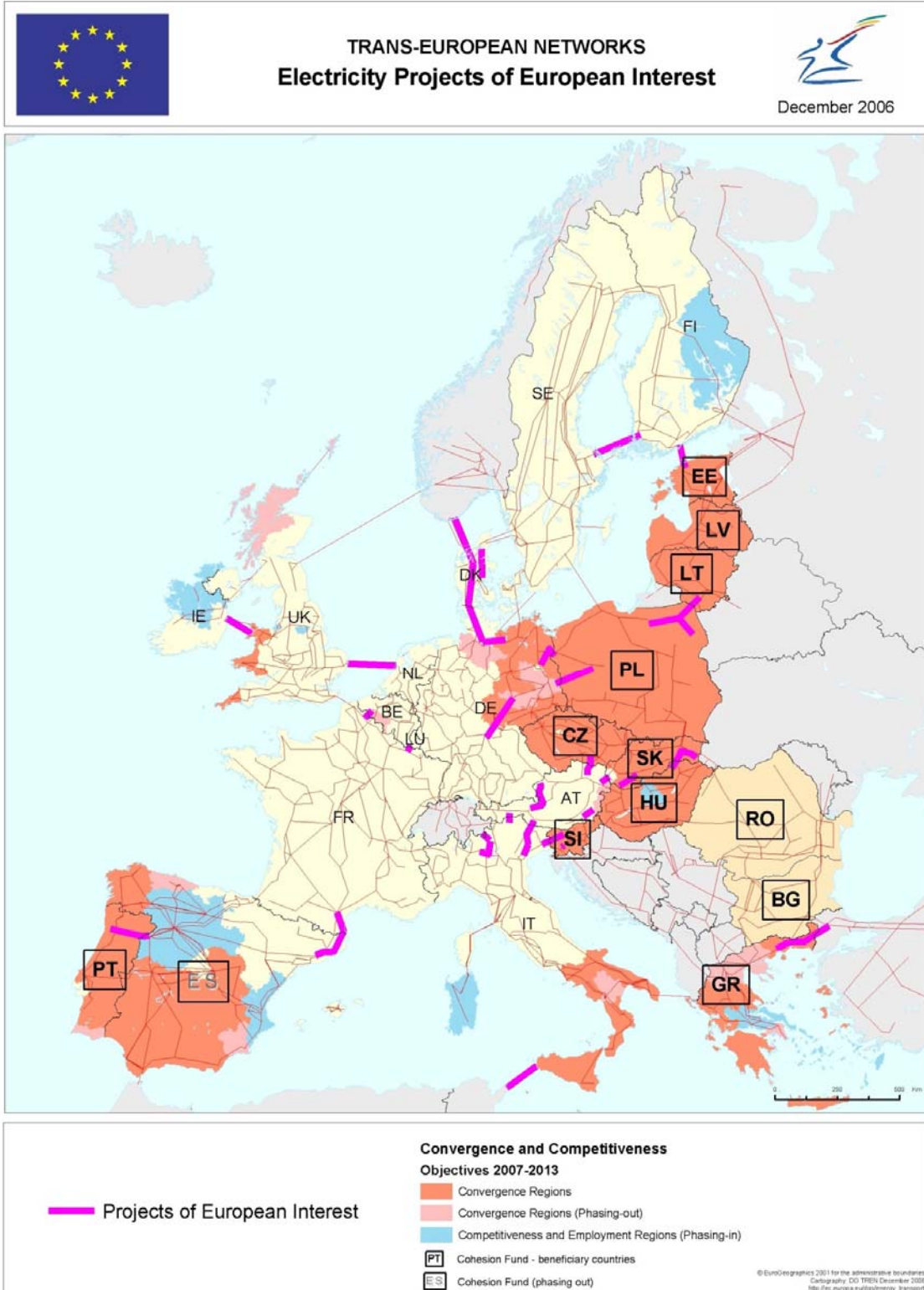
Med henblik på at undgå mulige konsekvenser for konkurrencen på det liberaliserede energimarked som følge af offentlig støtte til infrastrukturinvesteringer er det samtidig nødvendigt at overholde de eksisterende EU-regler om statsstøtte.

4. KONKLUSIONER

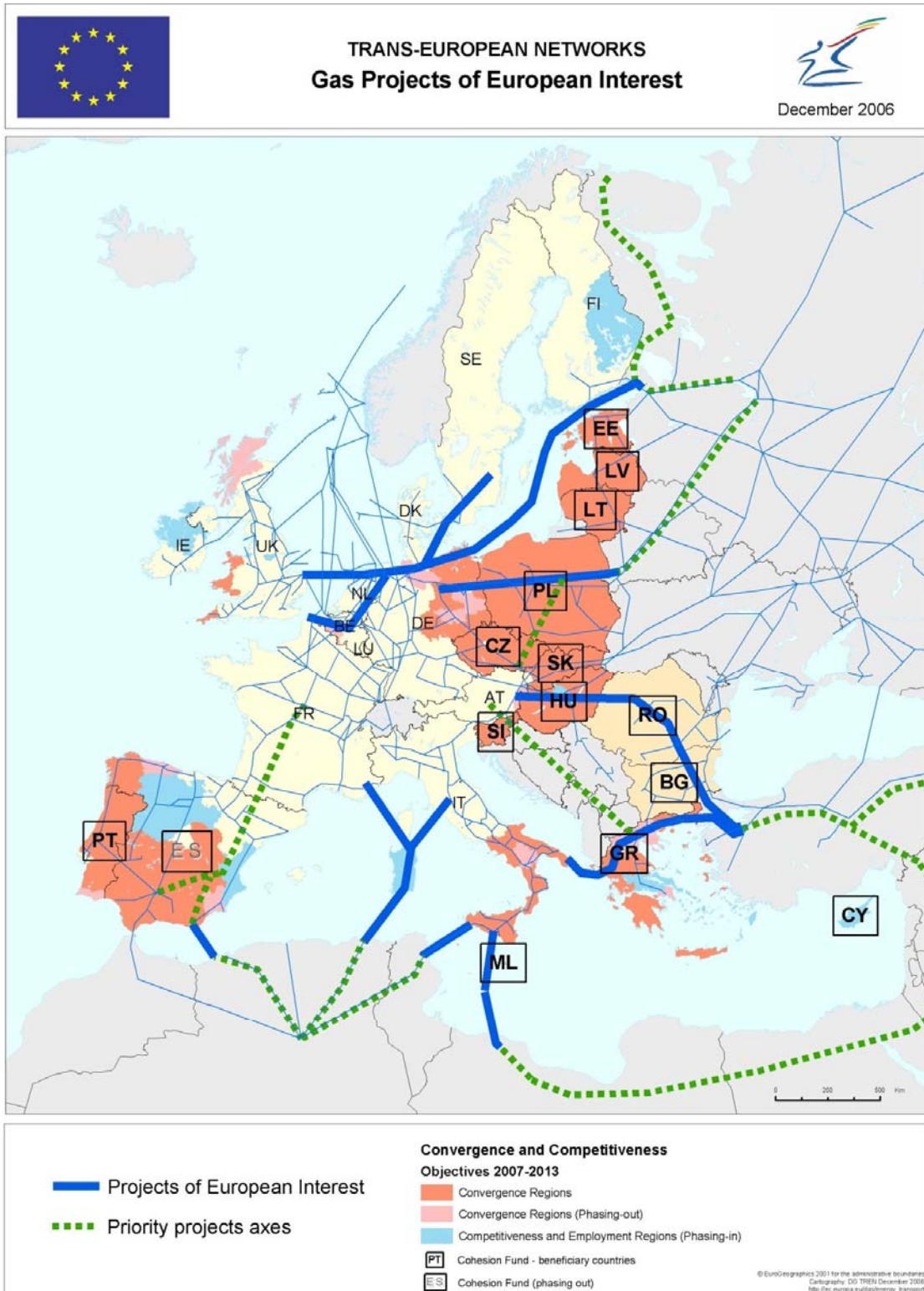
Med de aktuelle infrastrukturinvesteringer vil EU ikke kunne opbygge et reelt indre marked. EU vil ikke kunne integrere den ønskede øgede elektricitetsproduktion fra vedvarende kilder. EU vil også fortsat betale højere priser som følge af overbelastning og have højere omkostninger til at opretholde ineffektiv kapacitet i hvert af de utilstrækkeligt samkørte energiområder.

En fuldstændig og målrettet gennemførelse af projekter af europæisk interesse samt af aktionerne i denne meddelelse er afgørende.

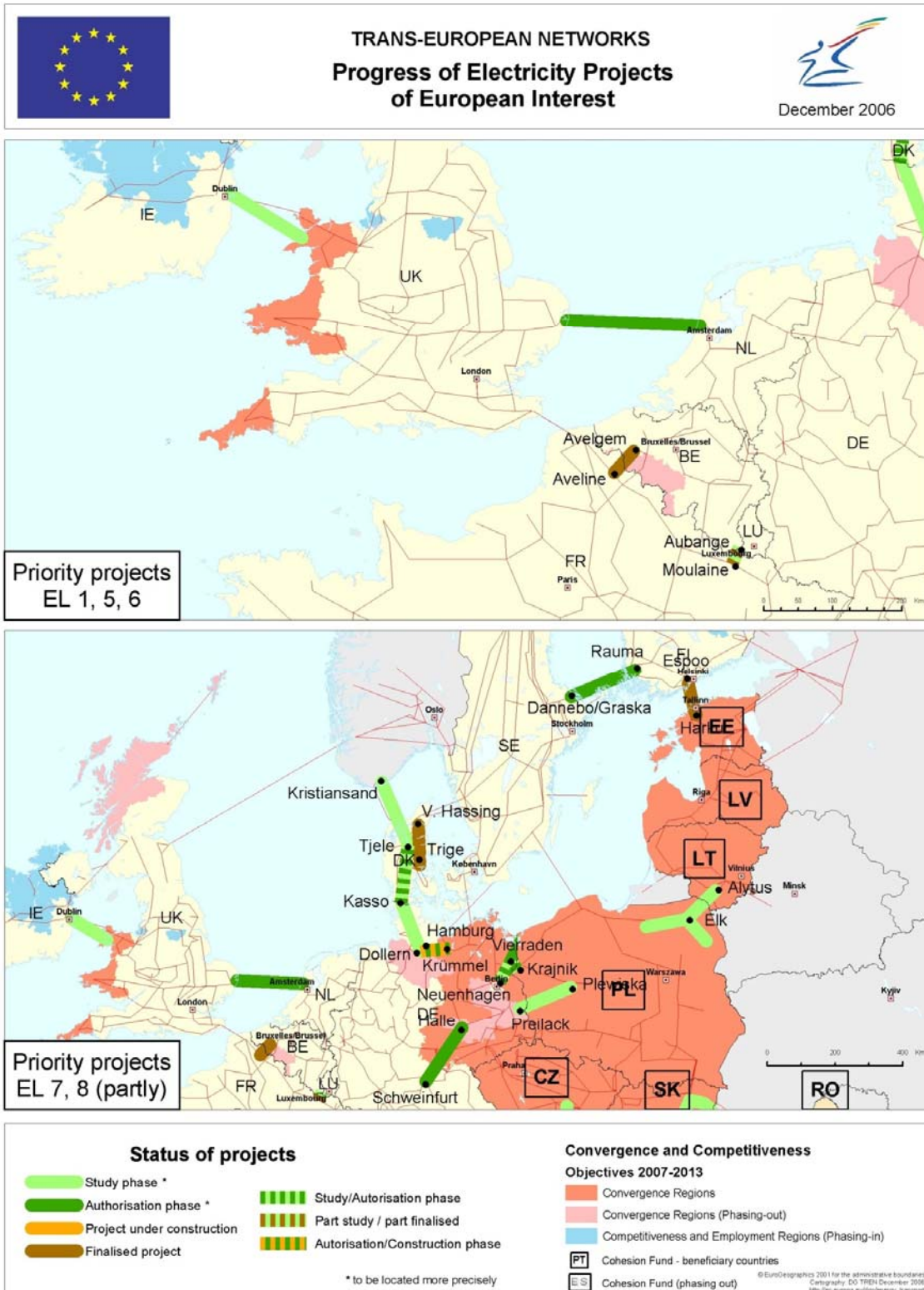
Bilag 1

Bilag 2

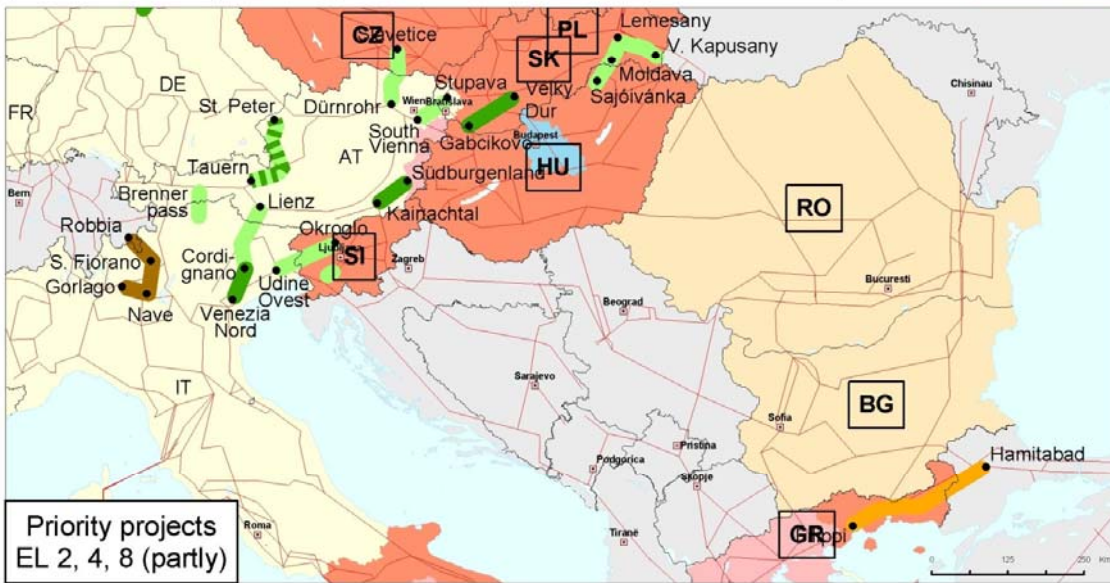

Bilag 3

TRANS-EUROPEAN NETWORKS Progress of Electricity Projects of European Interest

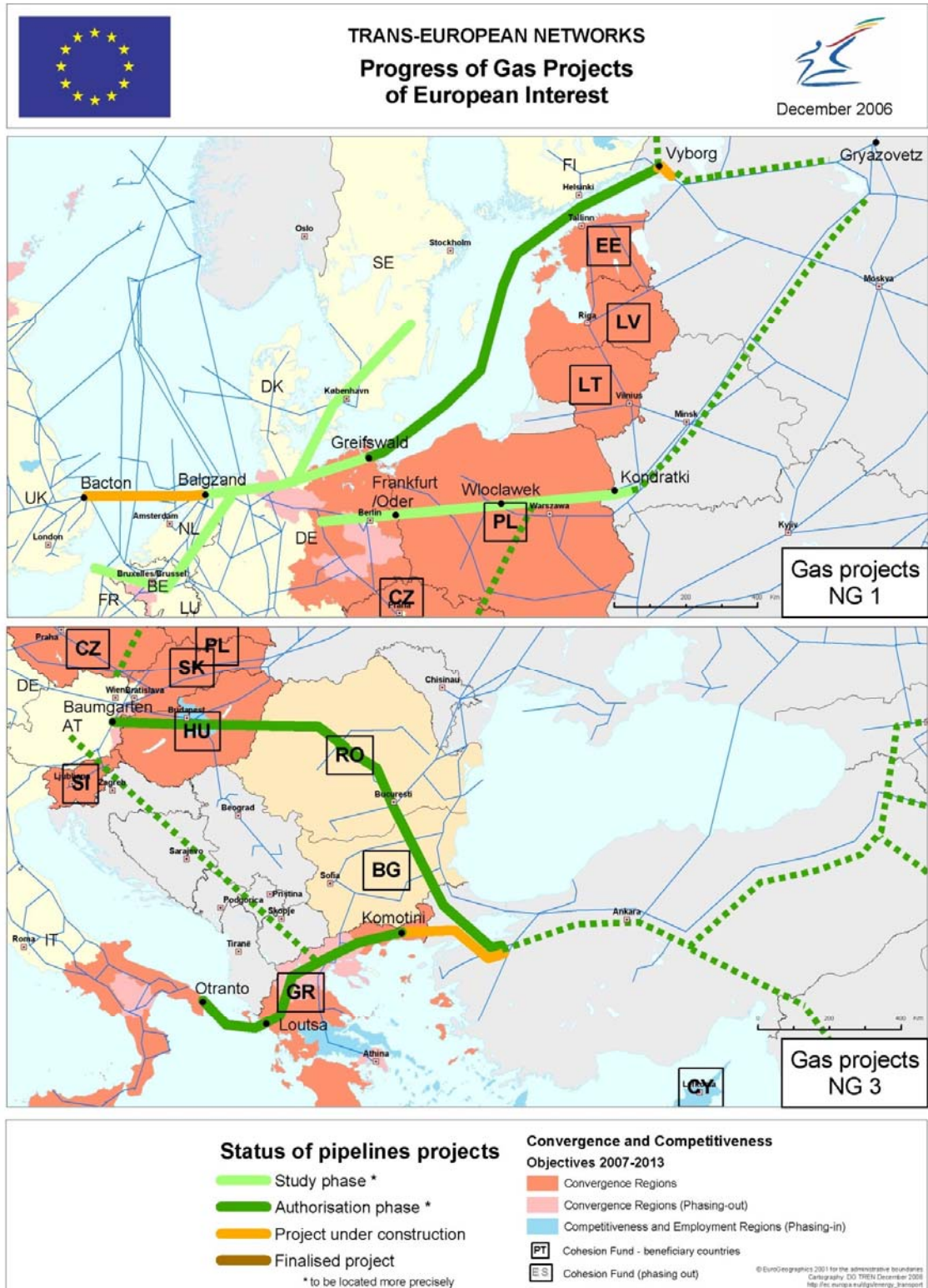

Status of projects		Convergence and Competitiveness Objectives 2007-2013	
Study phase *	Study/Authorisation phase	Convergence Regions	Competitiveness and Employment Regions (Phasing-in)
Authorisation phase *	Part study / part finalised	Convergence Regions (Phasing-out)	Cohesion Fund - beneficiary countries
Project under construction			Cohesion Fund (phasing out)
Finalised project			

* to be located more precisely

© EuroGeographics 2001 for the administrative boundaries
Cartography: DG TRNS December 2006
http://ec.europa.eu/transport

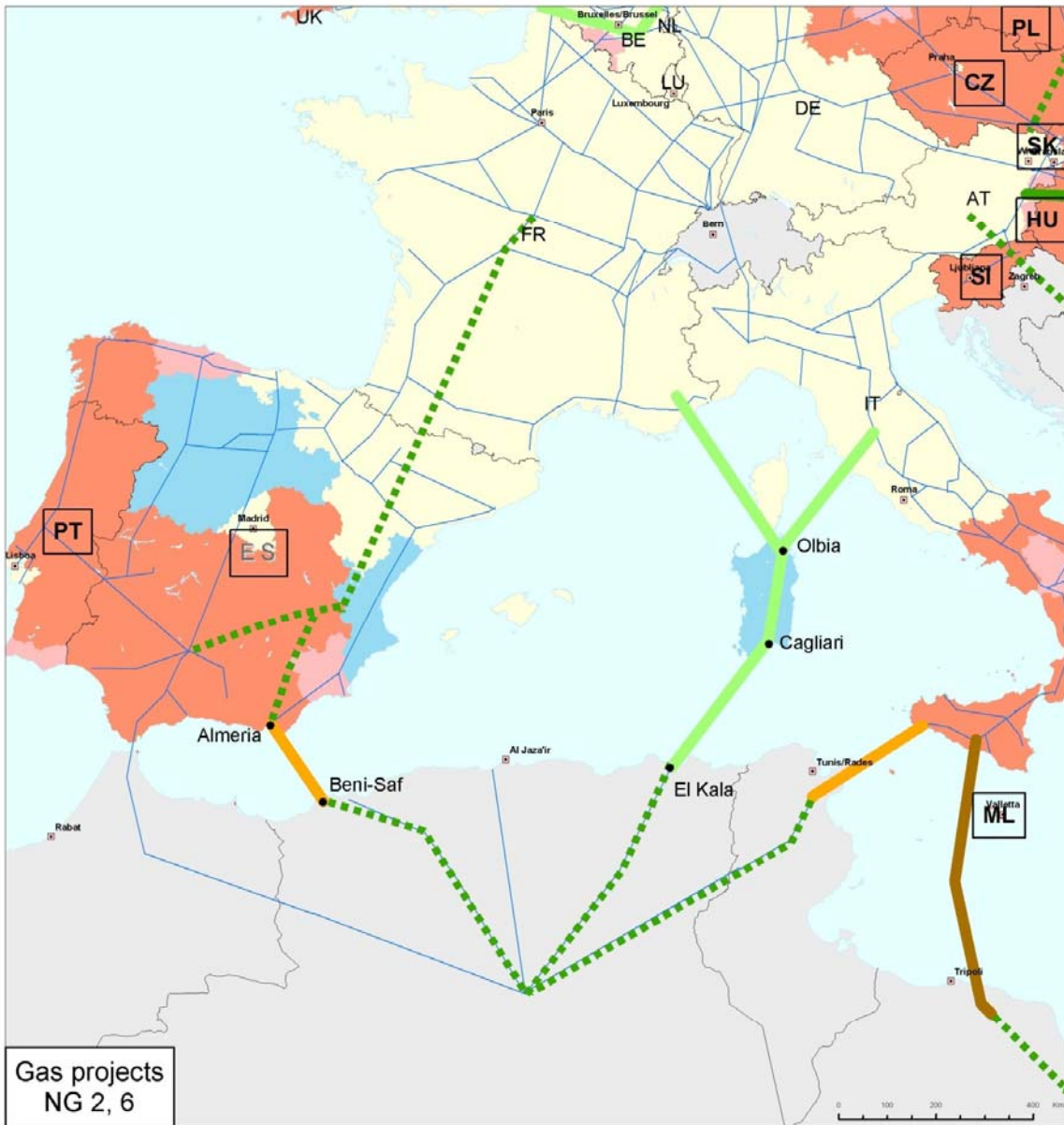
Bilag 4

TRANS-EUROPEAN NETWORKS
Progress of Gas Projects
of European Interest

 December 2006

<p>Status of pipelines projects</p> <ul style="list-style-type: none"> — Study phase * — Authorisation phase * — Project under construction — Finalised project <p><small>* to be located more precisely</small></p>	<p>Convergence and Competitiveness Objectives 2007-2013</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Convergence Regions ■ Convergence Regions (Phasing-out) ■ Competitiveness and Employment Regions (Phasing-in) PT Cohesion Fund - beneficiary countries ES Cohesion Fund (phasing out) <p><small>© EuroGeographics 2001 for the administrative boundaries Cartography: DG TREN December 2006 http://ec.europa.eu/energy_transport</small></p>
---	---